

DANICA.

Katolišk cerkven list.

Tečaj VIII.

V Ljubljani 15. sušca 1855.

List 11.

Ternovska cerkev v Ljubljani.

Spomlad bliža se vesela,
Vse se lepša v mladi moči;
Kaj pa cerkev jest začela,
Če od kod ne bo pomoči?

Žalostna zdaj moram stati,
Brez obókov, brez zvonikov;
Maša se ne more brati
Brez altarjev, brez svetnikov!

Moja čeda je skropljena,
Kdo pomaga mi jo zbrati?
In če zbere se zgubljena,
Nima kam pastir je djati!

Žalost moja je velika,
Blizo lepi so godovi;
V svet'ga Janeza Kerstnika
Bodo pusti moj' zidovi.

Ti nar večí med svetniki!
Klical nekda' si v pušavi;
Skličí serca v sil' veliki,
De se cerkev ti napravi.

Zidajo gospé, gospódi,
Kmeti, in se žene same
Božje hiše tam in todi:
Kdo ozerl se bode na-me?

Al pomógle mi sestrice?
Al ovce domače vdane?
Al možje, žené, device?
Blago ljudstvo vse Ljubljane?

Vaše roke blagodarne
So mi kviško pomagale,
Vaše serca miložarne
Bodo delo dokončale.

Dajte otroci vi človeški!
Me nevesto zlepotiti,
De bo Zenin moj nebeški,
Jezus, mogel k meni priti.

Bom dobrotnikov pomnila
Čase vse, dokler bom stala,
Za njih duše bom molila,
Dokler v men' se maša brala.

K ti priljudni prošnji nove Ternovske cerkve pristavimo svojo priserčno željo, de naj bi jo dobrovoljno podpéral, kdor in kjer kaj more. Samo k temu, de se oboki in turna izpeljejo in cerkev odznotraj in odzunaj zgledi in zlika, de se bo zamogel altar za silo postaviti, ter Božja služba prihodnjo zimo domá opravljati, — samo k temu je potreba z dosedanjim dolgám vred še kakih 18 tavžent goldinarjev. Nobeden v začetku kej taciga mislil ni, ker je bilo vse na veliko manj prerajtano, in cerkveno predništvo samo je s tem v nar hujši stiske pahnjeno; torej je nezasluženo očitánje: „Zakaj tako drago zidate?“ Domača fara, kakor je sploh ubožna, je zraven družih blagoserečnih dobrotnikov že veliko dala in storila in še zmiram daje; toliko pa, kolikor bo še k daljnjemu izdelovanju potreba, bi pri svoji nar boljši volji nikakor ne bila v stanu skupaj spraviti. Torej se obrača nar večí upanje na blagoserečne dobrotnike, zlasti Ljubljanskiga mesta, v katerim je toliko bogoljubnih, za Boga in njegove svete veže vnetih serc. Katoliške cerkve so lastnina vsih vernih katoličanov, vsak sme v vsako iti svojiga Gospoda in Boga molit, in nobeden nima pravice, ga iz nje goniti; zavoljo tega je tudi lepa navada, de se po bratovsko, ter s nasprotno pomočjo cerkve zidajo. Gotovo pa je tudi vsimu Ljubljanskimu mestu še posebej na tem ležeče, de njeno predmestje dobi častitljivo Božjo hišo, ktera bo primerna drugim lepim in častitljivim Ljubljanskim cerkvám. Bog naj tedaj nakloni serca in odpre roke miločutnih dobrotnikov k obilnim darovam, de se zamore delo berž na spomlad začeti in do zime toliko dodelati, de bi se zamogle navadne svete opravila doma opravljati. — Ko je bil Bog na gori Sinaji Mozesu zapovedi dal, mu je potlej rekel: „Reci Izraelorim otrokam, de naj vsak Gospodu darov daruje: Zlata, srebra, broná, hijacinta in škerlata, karvezina in tancice, kóš, akacijeriga lesa, dišecih mazil in dražih kamnov. Oni naj meni naredijo sretíše, in jest bom med njimi prebiral“. Mozes je ljudstvu te besede Gospodove razložil, in ljudje so mu s serčnim veseljem toliko radovoljnih darov nanašali, de je zapovedal, naj jenjajo nositi. Vse to je Mozes umetnim možém zročil, in postavili so Gospodu sv. šotor ali snidnico. Ta snidnica, za katero so Izraelci toliko goreče svoje darove dajali, je bila pa le slaba predpodoba cerkev nove zaveze, v katerih sam Bog prebiva. Koliko bolj se tedaj še le v novi zavezi spodobi, de dobri kristjani za to tako visoko in imenitno snidnico obilno in z veseljem po svoji moči darov darujejo, de se bo ona Bogu v čast in ljudem v prid in zveličanje zamogla izdelati.

Pravični jokajo in žalujejo, ker svet po grešnim veselji hrepeni.

Sedanji svet v svojim zadržanji je popolnoma enak nekdanjemu Babilonu, in hrepeni le po sladnosti življenja ali po tem, kar se počutkam perleže brez skrbí za prihodnje življenje. Kar je pa pravičnih kristjanov med nami, ti so enaki vjetim in zatéranim Izraelcam, in ravno od teh nam je k našimu podučanju več treba vediti kakor od unih njim nasprotnih; od tod vidim in pravim: Nar lepši in živa podoba pravih pobožnih kristjanov so Izraelci v svoji sužnosti, ki so bili namreč vjeti in v Babilon odpeljani; ondí pri Babilonskih vodah so žalostni sedeli in v veliki britkosti svoje duše le na Sion, na Jeruzalem, Božje mesto, mislili in jokali, de jim ni več dano tam prebivati. Od žalosti zavoljo toliciga hrepenenja po njem so se bili odpovedali vsemu veselju, so obesili svoje čire na verbe, in ves Babilon ni imel zanje nič prijetnega; če jih Babilonci vabijo, de bi bili z njimi vred veseli, in jim peli Sionske pesmi, odgovoré, de jim to ni mogoče, ker so v ptuji deželi, ker ne morejo pozabiti Jeruzalema, ne morejo svojiga serca, vsih svojih misel in želj in tedaj svojiga veselja nikjer drugje imeti, kakor le tam v svoji domovini.

Tako mislijo pobožni, bogaboječi od svojiga življenja na tem svetu: deleč od nebeskiga Jeruzalema sedé tudi oni objokani pri Babilonskih vodah hudobniga sveta, v ptuji deželi, in njih serce, njih misli in želje so le v nebesih; nebеса so njih veselje, nebеса namen in konec vsega njih truda in prizadevanja, in ves svet nima zanje nič veseliga, nič prijetnega. Zato ga zaničujejo z vsim, kar ima, kaze, obeta in ponuja; in če jih otroci sveta vabijo, de bi z njimi vred peli vesele pesmi, kratkočase in prijetnosti sveta vživali, začno zdihovati in pravijo sami pri sebi: Kako bomo peli vesele pesmi v ptuji deželi? Kaj nas bo veselilo tukaj, kjer nimamo nobeniga ostanka, kjer smo le popotni, vsak dan bliže smerti, bliže večnosti? Nič nismo pernesli na svet, nič ne poneseemo z njega; in naše truplo bo v zemlji strohnélo, se v prah in pepel povernilo, naj bi mu tudí še tako stregli, mu vse njegove želje še tako na tanko spolnovali. Tako mislijo od vsega, kar je časniga, in toliko bolj, ker vedó, kako hitro jih bo minilo vse, kar je na svetu: Dans smo, jutri nas že ni, pravijo, in konec je vsega veselja na zemlji!

Ko je David mogel bežati iz Jeruzalema pred svojim sinom Absalonam in ga je bil Barcelaj iz Galaade, njegov zvesti podložni več časa, preskerbel z živežem, ga je hotel David, kadar je bil po premaganih sovražnikih spet z veliko častjo nazaj v Jeruzalem spremljan, seboj vzeti, de bi brez vse skrbí tam počival in vse dobrote vžival. Ali Barcelaj mu odgovori: Glej! osemdeset let sim že spolnil; kako dolgo, misliš, bom tedaj še živil? Ali bi bilo pač vredno v Jeruzalem s teboj iti, de bi jedel dobre jedi, pil sladke vina, poslušal glas pevcev in pevk, vžival veselje tvoje kraljeve hiše to malo časa, ki mi ga še ostane, ker bom skorej svet zapustil? Ravno tako mislijo tudi pobožni, bogaboječi, kadar jim svet ponuja svoje veselje, svojo srečo: tako silno kratko je moje življenje: kakor dereča voda, teko hitro moji dnevi in me nesó proti večnosti; le še nekatere stopinje imam do groba, ali se morebiti že odpéra pred menoj, in

bom, pred ko mislim, počival v njem; skorej skorej bom z Jobam trohnenje imenoval svojiga očeta, in červam rekel: Vi ste moja mati; vi moje sestre. Kaj bi tedaj moglo biti moje upanje na zemlji? in ali bi bilo pač vredno skrbeti, se truditi, de bi to malo časa, ki mi ga je morebiti še odločeno, doprinesel v veselji, v sladnostih in prijetnostih sveta, jedel dobre jedi, pil sladke vina, si dopustil, kar moje serce poželi, de bi brez skrbí počival in dobrote vžival? Kaj bi me moglo tukaj veseliti, ker vse le tako silno hitro mine? Dans naj vživam vse, karkoli more poželeti umerjoč človek, jutri pa sim v grobu, kjer mi vse to ne bo nič pomagalo! Tako ne najde prava pobožnost na tem svetu nič, kar bi jo moglo veseliti, ker je v ptuji deželi, in le zdihuje po Sionu, hrepeni po nebeskim Jeruzalemu, nasproti pa vidi toliko reči, ktere jo notri do solz z žalostjo napolnujejo.

Pobožni bogaboječi sedé pri velikih in derečih vodah grešnega Babilona, hudobniga sveta, v ktere se tonkanj njih bratov in sester pogrezne in pred njih očmi pokonča, pa jim ne morejo pomagati. Ali bi mogli brez velike žalosti to gledati? Ali ne bodo kakor David k Bogu zato zdihovali: Moje oči točijo potoke solz, ker ljudje za tvoje postave ne marajo? Kako bodo tedaj veseli pri toliki nesreči, v ktero se vsak dan pogrezne toliko njih bližnjih, bratov in sester? Pa še več žalosti in skrbí jim prizadene ta misel, de so tudi oni sami v nevarnosti vtoniti v toliko vodah hudobije, ktere so se okoli in okoli njih kakor povodenj razlile! Hočem reči: v nevarnosti, de bi kje ne bili od grešnih seg in navad sveta, ktere enako dereči vodi skorej vse za seboj potegnajo, tudi oni v hudobije zaneseni in končani; v nevarnosti, de bi kje ne bili od hudih zgledov, kterih je svet poln in povsod stopa iz njih škodljiva megla, ktera zamore tudi nar bistrejši oko pokaziti, de vse drugači vidi, kakor je, tudi oni preslepljeni in zapeljani: v nevarnosti, de bi kje ne bili od močnih in silnih nagibov ali želj svojiga serca, ktero je k vsemu hudimu nagnjeno, potegnjeni med oestro skalovje skušnjav in priložnost k grehu, kjer bi se mogla na drobne kosce razleteti tista slaba perstena pesoda, ki nosijo svojo nedolžnost v nji. Tako so in bodo, dokler so na svetu, v nevarnosti tudi nar pravičnisi in pobožnisi kristjani, in vsim kliče sv. Pavel: Kdor meni, de stoji, naj gleda, de ne pade! Ali ne bodo zavolj tolike nevarnosti boječi čuli nad svojimi počutki? Ali ne bodo vedno v skrbí in v strahu, de bi kje ne zabredli in se ne pogubili? Ali se bodo tedaj mogli s svetam veseliti, ker vedó, in če nočejo biti pri zdravih očeh in v svojo nar večí nesrečo slepi, morajo vediti, ker se jim tako razločno in brez preneha pravi, de jih bo ravno to veselje, v ktero jih svet ali njih serce nar bolj vleče, ali že samo na sebi pogubilo, ali vsaj, če še ni samo na sebi tolikanj hudobno, pred ali potlej v pregrehe in po té poti v večno nesrečo pripeljalo? Ne bodo ga tedaj poslušali sveta, kteri v resnici ljubijo Boga in skerbé za zveličanje svoje duše, gotovo ne bodo marali za svet, najtudi kaže in obeta vse svoje kraljestva, vso njih lepoto, če predenj padejo in ga molijo, če Boga zapusté in njemu služijo; ne bodo ga poslušali, če jim še toliko vé povedati od lepote, prijetnosti in sladnosti prepovedaniga sadu, de bi jih pregovoril ga utergati in jesti, od prijetnosti in sladkosti veselja, ki jim ga ponuja, kakor iskrimu konju deteljo, de bi jih vjel v svoje mreže, zamotal in pogubil; ampak

bolj ko se jim bo prilizoval, bolj bodo bežali pred njim; bolj ko jim bo govoril, menj mu bodo upali; in več ko jim bo obetal, menj bodo zanj marali, bolj ga zaničevali; ker vedo, da jim ne more dober biti, ampak jih hoče le vjeti in pogubiti; in je pod cvetje svoje lepote, ki jim ga veli tergati, skril strupene kače, gade in modrase, da bi jih pičili, jim s svojim trupam smertne rane zasadili, če svojo roko po njegovih cvetji stegnejo; v sladko vino veselja, ki jim ga ponuja in jih sili z njim, je namešal smertniga strupa, kateri počasi, prijetno, in prav zato toliko gotovski in resničnišni umori; zakaj prijaznost sveta, pravi s. Pavel, je sovražnica Božja.

Amerikanski novoletni pozdrav.

V katoliškem Novo-jorskem listu se naslednji pozdrav za leto 1855 bere, ki ga posnamemo iz Dunajskiga cerkveniga lista:

Leto, ki se od nas ravno loči, ima obilno pisati v velike bukve za vesoljno sodbo. Narodi so zoper narode vstali, deli sveta zoper dele sveta, in so začeli vojsko, v katero, težko če se ne bo polovica sveta zapletla. Angleško je napravilo pomorsko vojno moč, enako „nepremagljivi armadi“ Filipa II. Španjiskiga. Francosko sklicuje pod bandero vse, kar je zmogniga za vojsko, in stoji mašтовanja željno pred Sebastopolsko terdnjavo; Nemško je že pripravljeno, svojo silno moč tamkej zbrati, kjer mu proti nevarnost. Rusovsko zbira vojsko neštevillniga moštva na jugu, da bi, kakor ognjena gora svojo žarino, smert in pogin treskalo na vse, ki pridejo v okrožje njegovih ognjenih žrel. Turki se na vse žile pertijo, se vojskovati za življenje in smert. Naj te razdražene ljudstva skupaj udarijo, in vojska bo, kakorsne se svet vidil ni, vojska, ki bo podoba stariga sveta spremenila, razpadene kraljestva iz njih grobov obudila, in zdaj bijoče pa v grobe položila, preden se zakrijejo. Gresili so posamezni, gresili so narodi nad Svetim vsih svetih, pregresili so se nad njegovo Cerkevjo; kdor pa se ob kamen, kateri je Kristus, pregresi, bo raztert. Skoz dolge stoletja je ošabna Albion (Angleško) svoje katoliške podložne zaterala, ječila in morila, ali pa s potuho in podkupovanjem k odpadu zapeljevala, še pred kratkim zoper posvečene kraje in škofo razdraženo divjala. Zvezda njene nesreče, ki je več kot 300 let na njenim obzoru stala, še ni ugasnila, in preden zajde, žuga še večji stiske, kakor so dosedanje bile. Rusijo, ki je v ohranitev svoje razkolniške cerkve na neomadežano nevesto Gospodovo segla, bo vesoljni vladar s šibo obiskal in v svojim pravičnim serdu oistro strahoval. Mane, tekci, fares je z ognjem zapisano nad otomanskimi vrati; Vsigamogočni je grehe tega cesarstva na vagi pravice tehtal in njim mero polno našel. Kupo poželjivosti je do dna izsrebalo, zgubilo moč in moštvo, za nič več ni, kakor de se pokoplje. Francosko in Nemško ste na stopnji prečišćevanja, ker se po eni strani k veri svojih očetov djansko povracujete, po drugi strani pa svoje spridene otroke, nejeversko rovarsko derhal, v Ameriko odpravljate. Po vsih krajih silno hudo vrè, mora se začeti ločiti, kar ne gre skupaj. Predolgo že je poglavar tega sveta svoje peklenško testo med moko svetiga evangelija brozgal, da si je hlebe za pekel pripravil; — perpravljaj pa si jih je z leposlovsko okužljivostjo mnogoterih kazališnih izdelkov (Theaterstücke) in romanov (kužljivih bukev), z bahanjem

preubrisane pameti, z grehi tako rečene olikane družbe in napčne odreje, z vablivo samopridnostjo, razuzdanostjo in živinsko poželjivostjo, in s sto in sto družimi zvijačami, ki bi bilo vse preobsirno, ako bi jih hotli tukej naštevati. Počenjanje, ki je bilo tam v starim svetu bolj zakrito, on tukej s svojimi pomagači očitno in brez zadržka dalje uganja. Neprenchama čofajo čednosti blato obrekovanja v njeno belo oblačilo, poganjavcam za dobro stvar neprevidama kosmuljo na herbet pripnejo, da mem gredoči z njimi svoje norčije imajo, naznanujejo neprestrašeniga spoznovavca resnice za nevarniga jezuita, ometajo slehern sumljiv videz, vsako pajčevino človeške nespremišljenosti in slabosti, da bi s tem pravičnim priprostim vrat zadergnili; jemljejo bukvarje in tiskarje v svojo službo, da bi se kje kake dobre bukve v natis in v bukvarnice ne primesale ter doberkupni hudičevi robi na poti ne bile; in trosijo sploh nezmerno žonto na papir nakerganiga kvasu brezbožnih nauk, slepih zmot, umazanih kratkočasov med ljudi, da je nevarnost, da bi žonta sem ter tje čofaniga kvasu vse dežele ne prekisala. . . . Iz te goste noči in derečiga pohujsanja sveti le ena sama upna zvezda, je le eno samo močno zdravilo, ki je v stanu odkvasiti in v vžitin kruh spremeniti, kar je s hudobnim kvasom skaženiga. In to je povernitev k pravi Cerkvi, kakor čisti golobici, ki se vedno z obnovljenimi peruti proti nebesam poganja in duhovno sapo tega sveta čisti. Osemnajst sto let je mem šlo, in to je bilo za cerkev le osemnajst trenutkov iz morja njene večnosti. Svet se stara, Cerkev ne; svet se spreminja, Cerkev ravno tista ostane; svet hiti svojimu razdevanju nasprot, Cerkev svojimu daljnimu razširjanju. Svet preganja Cerkev, ali te preganjanja so le majhni praski na skali sv. Cerkve, in kažejo le nezmožno dletenje, ki ne more dalje, kakor le do praskanja pripraviti, in ki tudi v preganjanji smehljajoči nevesti Kristusovi napove, da so se črne peklenške vrata spet odperle, ter bodo svoje staro zaljubljeno delo vnovič uganjale. Ako tudi dnevno slovstvo, ki se je od vere odločilo ter se v prešestni nezvestobi slehernimu vlačugarju na slovstnim polji vtvezi, prihodnje leto dalje razgraja, kakor je dosihmal nesramno delalo; bo le vender poslednjič Cerkev tega sovražnika merliča pod svojimi nogami vidila, ter bo v večne liste zgodovine zapisala dolgo hiranje, omagovanje in smertni dan tudi tega protivnika. . . . Naj svet grobniša in glediša, dvore in prestole zida: on dela tudi smertne truge; Cerkev pa zida svoj večni altar.

Nečedno pisarstvo.

Piše se včasih o lastnostih, kakšne de naj slovski pisavci imajo; rado se pa pogrša, da pravi keršanski duh, resnična bogoljubnost je naj potrebniši lastnost tistiga, kdor hoče za vse ljudstvo kej pisati, in druge ali učiti, ali jih k čemu spodbudovati. Pisavec s posvetnim duham okužen, usmojen s poželjivostjo in mesno ljubeznijo, hoté ali nehoté tega nečistiga duha v svoje spise vgnjezditi, povsodi se gnjus za njim cedi, kakor za gnojnim vozom; in tako on s svojo nesnago tudi druge okuži. Mesni ljudje pa išejo po vsi sili svojo poželjivost opravičiti, ter na pohlepno pečat svetosti pritiskajo in jamejo nečisto med čisto, nesveto med sveto, ostudne zaljubljene popevke med svete pesmi mešati. Zdaj zapojó od lepe nedolžnosti, od

Betlehemskega deteta, še tudi ktero Davidovo pesem; precej nato pa nesnažno ljubljivanje, od vsih strani pregrešno ponočevanje itd. tako prikupljivo in mikavno popisujejo, da se vidi, kako jim iz srca gre, in s tem sejejo strup, kateri mlade sadice osmouduje in marsikter naj lepši cvet zamori. Gorje mladenču, kadar mu take sanjarije mlado glavo prenapolnijo! Veselje do nauka ga mine, blage čutila svete vere umirajo, dolžna ljubezen do staršev, viksih in svojcev peša, in kakšni de je daljni nasledek vsiga tega — sami enaki pisavci in njih častivci nar boljše vedo. Kdaj in kako bo sejavec ljulike vse to popravil? — ga vprašam! — Ali tako hitro se pozabi, kar kersanski nauk od pohujšanja uči? Na enake pota težijo radi tudi slovenski mladenči, zlasti kateri se na pesništvo podajajo. Pri njih je večidel vojska od začetka. Mladeneč ne more zatajiti blaziga čutila, kteriga ima od svoje čiste slovenske matere, torej speva marsiktere čiste pesmi, ki serce povzdigujejo; ker se je pa iz tujih spisov (ali nekoliko tudi iz nekterih domačih enaciga semena) marsikterih napak navzel, od tod brozganje grešnega in nespodobnega med sveto in lepo. Škoda za lepe talente, kateri bi si veliko zaslug za lepoznavsko omiko pridobili, in bi bili delež okrog čislani, ako bi se prav obračali! Tako pa smo prisiljeni, vse gospode duhovne, učenike, starše in prednike opomniti, da naj ne dajejo mladosti v roke, in ne priporočujejo nobenih novih bukev, dokler niso od njih čistiga in neškodljivega zapopadka popolnoma prepričani; pa tudi mladenčem, kateri postenje in nedolžnost ljubijo, prijazno rečemo, da naj ne segajo po prepovedanim sadu, ako jim ga tudi kača v roko pomoli, zakaj „ako se človek s smolo peča, se osmoli“, govori s. Duh, ako bi tudi terdni sklep imel, se ne umazati. Zlasti nevarne in zapeljive so mično pisane poželjive pesmi in pripovedke. Pesniki radi pozabijo, kar nek pesniški učenik pravi: „Kar Boga šali, ne sme nikoli biti trarina poezije“.

Ogled po Slovenskim.

Iz Ljubljane. Ker so prečastiti gospod stolni dekan Karol Zorn želeli, da bi se jim služba stolniga in veliciga mestniga fajmoštra in okrajniga dekana zavoljo njih velike starosti odvezala, so naš milostivi gospod škof in knez tej želji s posebnim spoznanjem njih zvestobe v spolnovanji dolžnost stolniga fajmoštra skozi 23 in pol leta in njih velikih zaslug za oplešanje stolne cerkve zadostiti, in ob enim novoimenovanega korarja, visokočastitiga gospoda Jožefa Zupana, za stolniga in veliciga mestniga fajmoštra, okrajniga dekana in nadglednika školskega okraja zvoliti blagovolili.

17., 18. in 19. tega meseca bodo po vsi Ljubljanski škofiji slovesnosti razglasovanja neomadežanega spočetja presvete Marije Device. Slovesnosti so milostljivi škof v posebnim pastirskim listu določili.

Te dni je v zalogi pri Ignaciji Klemenzu na svitlo prišel „Kratek katekizem v vprašanjih in odgovorih za ljudske šole Ljubljanske škofije“. Ker je nekoliko pomnožen, se je njegova cena povzela na 10 krajev., in ker se je založnik zavezal, da bo postavno število iztisov za uboge učence prečastitimu škofskemu svetovavstvu dajal, se v prihodnje pri prodaji na 12 vkup kupljenih iztisov nameček ne bo mogel dajati. — Ravno kar so tudi četveroglasni napovi za

sveto pesmi na svitlo prišli iz rok za lepo petje tolikanj marljiviga gospoda Gregorja Riharja. Pesmi so pa té: Na čast brez madeža spočete Device Marije. Ozir v nebó. Sedem žalost Marije Device. K Mariji za odvrnjenje skušnjav. — Cena 15 krajev.

* Slovesnost že omenjenega blagoslovljenega noviga križeviga pota je bila naslednja. Pervo postno nedeljo je bilo ljudem oznanjeno, da bo kvaterno nedeljo nov križev pot posvečen, in perporočeno, da naj obilno k ti lepi pobožnosti pridejo, in naj tudi nekoliko odraslene otroke seboj pripeljejo, da bodo to obhajanje v spominu ohranili in večji spoštovanje do križeviga pota zadobili ter ga raji molili. Odločeno nedeljo ob osmih je bila velika množica ljudstva pred duhovsko hišo zbrana, potem pride še druga truma za banderama, ki sta ji nosila kmečka fanta. Na to pride doli po stopnicah 28 kmečkih mladenčev in sta dva pa dva sparama eno štacionsko tablo nosla. Za njimi je šla duhovšina in množica ljudstva v cerkev. Ta lepa procesija s podobami britkiga terpljenja našiga Odrašenika, ki jih je tako število mladenčev nosilo, je srca vsih pričujočih ginila ter jih za naslednje sveto opravilo pripravila. Ko jih do veliciga altolja prinesó, se orglje na koru veselo oglašó. Postavijo podobe po versti okoli altolja, in prečastiti O. Kalist so jih blagoslovili — vsako posebej, ter jih na odločene kraje obesili. Prižgale so se potem po tri svečice pred vsako in imenovani Pater so pred vsako podobo posebej sv. križev pot obmolili. Na to je bil ofer. Potem so O. Kalist s krepkim, v serce segajočim ogovorom pričujoče podučili, kako de je gora, na kateri je naš Zveličar terpel in za nas umrl, nar imenitniš kraj na zemlji; de je v svetim križevim potu žalostno pred oči postavljena tista pot, po kateri je naš Zveličar hodil, ter mogel vleči teški križ od Pilatoviga dvora pa na goro Kalvarijo; torej se ta pot imenuje tudi pot Kalvarije, pot bolečine in žalosti, pot sv. križa, ker tistikrat so bile v njegovim svetim človeštvu vse martre, vse terpljenja s velikimi bolečinami zedinjene. Ker se je pa dobrotljivi Zveličar na tem potu dvanajstkrat pomudil, po smerti pa dvakrat prenesen bil: s križa v naročje svoje žalostne Matere, po tem v grob, torej de je sv. križev pot v 14 postaj ali štacionov razdeljen. Dalje, v čem de je obiskovanje križeviga pota? kako de je to obiskovanje Bogu prijetno, in de je Marija vedno obiskovala tiste pota in kraje, kjer je njen ljubljani Sin terpel in umrl; kako moč de ima sv. križev pot; kakšnih odpuškov de so verni vdeležujejo, ako v gnadi Božji terpljenje Kristusovo premišlujejo i. t. d. De naj verni ne hodijo po tacihi potih, na kterih bi se v posvetnost zgubili in nesrečni bili, temuč naj hodijo raji veliko več v cerkev s. križev pot molit, in prepričali se bodo zmiram bolj, kako dobro je za dušo, Jezusovo terpljenje premišljevati, ter bodo tudi oni s sv. Petram klicali: „Gospod, dobro nam je tukaj biti!“ S tacimi prišerčnimi besedami so bili pričujoči, kterih se je bila velika množica zbrala, močno povzdignjeni in do solz ginjeni. Po pridigi so imeli domači g. fajmošter veliko sv. mašo in zahvaljeno pesem. Popoldne po Litaniyah so sami domači g. fajmošter pervikrat s svojimi farmani pred novimi podobami sv. križev pot obmolili, pri kterim je prav obilno število ljudi ostalo, in so ginjeni briko terpljenje našiga Zveličarja s svojim častitljivim pastirjem premišljevali. Tako je lepa predmestna farna cerkev sv. Petra, ktero njen skerbni visokočastiti pastir vedno s kako novo napravo oplešujejo, s novim križevim potam ozaljšana. Bog daj, da bi ga farmani prav pobožno in goreče obiskovali, in se velicih gnad, ki so s temi molitvami sklénjene, obilno vdeležovali!